Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СУБОТА
2 листопада
2002 року

№ 203 (2954)

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Інші п’ятдесят вісім годин

Про них розповідає колишня заручниця «Норд-Осту» киянка Людмила КУШКО

За час, що минув з моменту захоплення заручників у московському концертному комплексі на Дубровці, про те, що відбувалося, розповідали і журналісти, і працівники правоохоронних органів, і численні експерти. Хронологія і загальний розвиток подій відомі буквально по хвилинах. Але ці п’ятдесят вісім годин для кількох сотень людей, які перебували там, у залі для глядачів, мали геть інший зміст, інше напруження та іншу тривалість.

— У Москві я брала участь у медичній конференції. Сусідка по готельному номеру дуже хотіла подивитись якийсь мюзикл. Вдалося купити квитки на «Норд-Ост». Один із них вона запропонувала мені. Я із задоволенням погодилася. Так я потрапила на цю виставу.

(Закінчення на 5-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Обговорили проблеми татар

Учора у Верховній Раді Автономної Республіки Крим під головуванням Леоніда Кучми відбулося засідання Ради представників кримськотатарського народу при Президентові. Зокрема, обговорювали питання, пов’язані з розв’язанням політико-правових, соціально-економічних та етнокультурних проблем облаштування на півострові кримських татар.

У програмі робочої поїздки глави держави до Сімферополя — відвідання Кримського державного індустріального педагогічного інституту і Республіканської кримськотатарської бібліотеки імені Ісмаїла Гаспринського.

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Ежен Делакруа (1798—1863 рр.)

Човен Данте (1822 р.)

Полотно, олія.
Лувр, Париж.

ПЕРЕДПЛАТА-2003

Замість «Сенатских ведомостей» — «Голос України»

Нинішня передплатна кампанія на Дніпропетровщині — ювілейна. 150 років тому, в листопаді 1852-го, в тодішній Катеринославській губернії відбулася перша в тутешній історії передплатна кампанія. Сучасній «Дніпропошті» вдалося знайти документальні підтвердження, що наші прапрародителі з першого ж разу охоче скористалися можливістю систематично отримувати у свої домівки газети та журнали. Передплатили вони тоді головним чином «Сенатские ведомости», «Биржевые ведомости» та «Земледельческую газету», а з місцевих, ясна річ, — «Екатеринославские губернские ведомости». Але не тільки. Також «Библиотеку романов и повестей», «Будильник», «Модный магазин» і «Семейные вечера».

Сьогодні в мешканців області набагато більший вибір. А серед тих видань, які поштовики пропонують насамперед, і «Голос України». Бо є у зв’язківців Придніпров’я заповітна мрія: домогтися, щоб сумарний наклад газет та журналів, які їхні земляки одержуватимуть наступного року, перевищив мільйон примірників. Що цілком реально. І така популярна газета, як парламентська «Голос України», в цьому справді здатна допомогти, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Володимир ЛИТВИН: «Без віри не може бути політики»

Сьогодні завершується візит української парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином до Греції. І в грецькому парламенті, і в міністерстві культури не раз підкреслювалося велике значення цього візиту для подальшого поглиблення відносин між двома країнами.

У той час, коли українські депутати зустрічалися з представниками опозиційних сил у парламенті Грецької Республіки, за його стінами в центрі Афін проходила багатотисячна демонстрація протесту. Гучні антиамериканські гасла часом заглушали промови українських і грецьких парламентаріїв. Більш як п’ять тисяч людей у такий спосіб висловлювали свою незгоду з можливістю силового розв’язання Сполученими Штатами проблеми Іраку.

Вони протестували проти будь-якої опосередкованої форми участі Греції у вірогідній війні. Саме такої точки зору дотримувалися і представники опозиції.

Так, на зустрічі з главою українського парламенту представник комуністів Антоніс Скілакос особливо підкреслив, що думку тих, хто зібрався на мітинг, а потім пройшов до посольства США в Афінах, сформовано під впливом комуністичних і соціал-демократичних ідей.

(Закінчення на 2-й стор.).

Завтра — День працівника соціальної сфери

АНГЕЛИ ДОБРА

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У неділю своє свято відзначатимуть люди, які лікують суспільство від його недуг. Вони заслуговують на добре слово не тільки раз на рік. Щодня їм доводиться стикатися зі старістю, хворобами, смертю — найбільшими бідами людства. Лікарі суспільства виводять із глухих кутів злочинців, наркоманів, підтримують хворих на СНІД, не дають впасти у відчай знедоленим та розчарованим...

Сьогодні ми не будемо за інерцією лише критикувати суспільні вади. А згадаємо, що, приміром, кількість безробітних у країні скоротилася на 11,4 відсотка порівняно з минулим роком. Що, приміром, завдяки сприянню Державної служби зайнятості у січні-серпні 2002 року роботу отримали майже 632 тисячі чоловік.

І це лише один з кроків до одужання, яке намагаються наблизити наші подвижники. Не чекаючи на подяку, забуваючи про власний спокій та сон, даруючи добро.

...Цей консерваторець (на знімку) виходить під вуличні софіти не тому, що любить грати просто неба у романтичні київські вечори. З більшим задоволенням він виступав би тільки в теплих красивих залах. Та мізерний заробіток змушує хлопця думати не про мистецтво, а про щоденний шматок хліба.

(Продовження теми — на 3-й стор.).

■ На донецькому металургійному міні-заводі «Істіл (Україна)» із задоволенням сприйняли рішення Верховної Ради про введення 30-відсоткового мита на експорт металобрухту. Заводчани дуже сподіваються, що закон буде підписано Президентом.

Металурги не раз зверталися до уряду з проханням врегулювати експорт металобрухту. Зокрема, через його дефіцит «Істіл (Україна)» припиняв роботу цього року майже щомісяця, а з 29 жовтня знову зупинив електросталеплавильне виробництво для накопичення сировини. Дефіцит брухту став однією з найголовніших причин, через яку досі не виведено на проектну потужність найновіше технологічне обладнання вартістю 86 мільйонів доларів, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

■ Уже тиждень чернігівці дивляться телепрограми та слухають радіо лише у певні обмежені часи. Причина «порційності» теле- і радіомовлення — борги обласного радіотелепередавального центру за спожиту в 2002 році електричну енергію. У свою чергу, майже 800 тисяч гривень ОРТПЦ заборгував бюджет, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

У НОМЕР

На честь героїчної оборони

Жителі Севастополя та військові моряки України і Росії відзначили 61-шу річницю оборони міста та 58-му — визолення України від німецько-фашистських загарбників.

Героїчна оборона 1941—1942 років — одна з найяскравіших сторінок історії Севастополя. 250 днів і ночей стояли на смерть захисники міста, десятки тисяч з яких відзначено медаллю «За оборону Севастополя», іншими високими урядовими нагородами, а п’ятдесяти чотирьом надано звання Героїв Радянського Союзу.

... До всіх численних меморіалів, пам’ятників і обелісків міста-звитяжця і до братських могил було покладено вінки та квіти.

Мітинг-реквієм відбувся на 35-й береговій батареї на мисі Херсонес, де відкрито меморіальну плиту пам’яті загиблих захисників Севастополя. На території океанаріуму і на Мікензієвих горах з усіма воїнськими почестями проведено траурне перепоховання загиблих захисників міста. Вічний спокій здобули тут 149 героїв, останки яких знайшли члени міського об’єднання пошукових організацій «Борг», **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

У Львові відзначили 84-ту річницю створення Західно-Української Народної Республіки

ПОЛІТИКА

Володимир ЛИТВИН: «Без віри не може бути політики»

(Початок на 1-й стор.).

«Хочеться вірити, — зазначив він, — що багато з наших ідей і позицій сприймає й електорат інших партій». Грецькі комуністи пишаються тим внеском, який вони роблять у справу миру, і вважають, що американська боротьба проти тероризму — це спосіб розправи з неугодними адміністрації Буша режимами.

Основна опозиційна партія «Нова демократія» (лише 122 мандати) наголошує на парламентській діяльності. «Нова демократія» — друга за чисельністю партія — виграла недавні муніципальні вибори і переконана в тому, що за результатами парламентських виборів 2004 року наступний уряд формуватиме саме вона. Як повідомив Володимир Литвин журналістам, на зустрічі йшлося про взаємодію позиції з правлячою партією, про ті механізми, що дають змогу опозиційній силі впливати на уряд, на прийняття рішень. «І та інформація, яку ми отримали, свідчить про те, що ми йдемо в правильному напрямі, — заявив Володимир Литвин. — Тільки нашій опозиції треба додати цивілізованості та відповідальності». У бесіді Голови ВР з Архієпископом Афін і Всієї Греції Христодулосом, за словами прес-секретаря глави українського парламенту Лариси Троян, Володимир Литвин зазначив: «Нині таке життя, що без віри не може бути політики».

Під час різних зустрічей в Афінах і Салоніках сторони не раз наголошували, що Україна та Греція продовжують розвивати контакти не тільки на двосторонньому, а й на багатосторонньому рівні. При цьому особлива роль належить взаємодії між двома країнами у впливових міжнародних організаціях ООН, РЄ, ОБСЄ, НАТО. На думку українських депутатів, у найближчій перспективі україно-грецьких відносин — активізація відповідних контактів між нашими країнами. Зокрема, це стосується нових завдань України з інтеграції в євроатлантичні структури. Слід зазначити, що Греція — член Північноатлантичного альянсу — позитивно сприйняла заяву Києва про початок процесу, кінцевою метою якого буде вступ до НАТО. Афіни готові максимально сприяти реалізації наших планів.

Коментуючи на прохання журналістів останні рішення Брюсселя щодо зміни формати зустрічі Україна—НАТО під час майбутнього Празького саміту альянсу, глава українського парламенту заявив, що «не треба робити з цієї ситуації трагедії». «На моє переконання, головне не форма, а зміст відносин», — підкреслив Володимир Литвин, додавши, що головне — рішення, спрямовані на поглиблення відносин України і НАТО. А не навпаки. Голова ВР вважає, що запропонований нам формат зустрічі на рівні міністрів закордонних справ однозначно не відповідає внескові України в систему євроатлантичної безпеки: «Я гадаю, що Україна багато зробила для зміцнення співробітництва з НАТО, вона —вагомий чинник європейської безпеки, і тому з будь-якої точки зору пояснити це рішення важко».

Яна СТАДІЛЬНА.

Столиця свої зобов'язання виконала

Центральні державні відомства, розташовані в столиці України, заборгували перед міським бюджетом Києва понад 90 млн. грн. Про це повідомив київський міський голова Олександр Омельченко на апаратній нараді у Київській міськдержадміністрації.

За словами О. Омельченка, основна частина боргів стосується плати за користування теплоресурсами. Серед найбільших боржників — Міністерство з питань надзвичайних ситуацій (майже 40 млн. грн.), а також міністерства освіти та охорони здоров'я. Він також наголосив, що досі Київ не застосовував санкцій до жодного з боржників, **повідомляє УНІАН.**

Крім того, київський міський голова зауважив, що «в місті ресурсів на перекриття заборгованості немає, тому влада столиці поставила мету за листопад—грудень провести реструктуризацію боргів усіх відомств-боржників».

О. Омельченко також зазначив, що за десять місяців цього року Київ «повністю виконав свої зобов'язання, зокрема, по бюджетах усіх рівнів та соціальних виплатах».

Президент закликає опозицію до діалогу

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Про це він заявив на урочистостях з нагоди 6-річчя з дня створення Державної податкової адміністрації України. За словами Леоніда Кучми, предметом переговорів мають стати «дві визначальні для держави проблеми»: політична реформа у країні, а також європейська та євроатлантична інтеграція України.

Говорячи про політичну ситуацію в країні, Л. Кучма відзначив, що «сучасні гострі політичні процеси мають суто поверховий, внутрішньоелітний характер». «Попри це, коаліція опозиційних сил здатна на непередбачувані дії», — попередив він. Президент вважає, що опозиція не має чітко визначених політичних та ідеологічних вимог. «Вона об'єднує протилежні сили, котрі підпорядковують дії єдиній меті — боротьбі за владу в Україні», — сказав Л. Кучма, додавши, що все це відбувається у контексті наближення кампанії з виборів Президента.

Президент України заявив, що головну вину за затримку реформування податкового законодавства несе Кабінет Міністрів. «Податкова система стала одним із гальмуючих чинників у розвитку економіки», — вважає Президент. Водночас він зазначив, що починати необхідні зміни слід з прийняття нового податкового законодавства, яке передбачало б зниження розміру ПДВ, ставки податку на прибуток підприємств, запровадження нової шкали ставок оподаткування громадян, зниження податкових відрахувань до фонду праці.

Президент наполягає також передусім на зменшенні податкового преса на громадян. За його словами, потрібні для цього кроки «можна зробити вже цього року» і «закласти в бюджет» наступного, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку висловлює глибоке співчуття народному депутатові України Єдину Олександру Йосиповичу з приводу тяжкої втрати — смерті його батька Йосипа Івановича.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про парламентські слухання «Суспільство, засоби масової інформації, влада: свобода слова та цензура в Україні»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Провести 4 грудня 2002 року о 15 годині в залі засідань Верховної Ради України парламентські слухання на тему: «Суспільство, засоби масової інформації, влада: свобода слова та цензура в Україні».

2. Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації із залученням представників центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, представників громадських організацій у сфері інформаційних відносин здійснити необхідні заходи щодо організації парламентських слухань.

3. Звернутися до Прем'єр-міністра України з пропозицією про визначення віце-прем'єр-міністра України Семиноженка В. П. доповідачем від Кабінету Міністрів України при проведенні парламентських слухань.

4. Звернутися до Голови Верховного Суду України з пропозицією визначити одного з суддів Верховного Суду України доповідачем щодо практики забезпечення свободи слова в Україні та права громадян на інформацію.

5. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України здійснити відповідне матеріально-технічне забезпечення проведення парламентських слухань.

6. Національній радіокомпанії України за участю Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України забезпечити в установленому порядку пряму трансляцію парламентських слухань по першій програмі радіо та проводовій радіотрансляційній мережі.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
24 жовтня 2002 року.
№ 190-IV.

Постанова Центральної виборчої комісії

Про внесення змін до Календарного плану основних організаційних заходів з підготовки та проведення 8 грудня 2002 року проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 82 (Запорізька область), затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 10 жовтня 2002 року № 988

Керуючись пунктом 1 частини другої статті 22 Закону України «Про вибори народних депутатів України», частиною п'ятою статті 11, статтею 12 та пунктом 1 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. У пункті 33 Календарного плану основних організаційних заходів з підготовки та проведення 8 грудня 2002 року проміжних виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 82 (Запорізька область), затвердженого постановою Центральної виборчої комісії від 10 жовтня 2002 року № 988, виключити слова: «районні, міські (міськрайонні) чи вищого рівня осередки (організації) політичних партій (осередки (організації) політичних партій, що входять до виборчого блоку політичних партій) — суб'єктів виборчого процесу».

2. Цю постанову надіслати окружній виборчій комісії одномандатного виборчого округу № 82, Запорізькій обласній раді та Запорізькій обласній державній адміністрації, Міністерству внутрішніх справ України, Міністерству закордонних справ України, Міністерству оборони України, Міністерству транспорту України, Міністерству фінансів України, Міністерству юстиції України, Державному комітету архівів України, Державному комітету зв'язку та інформатизації України, Державному комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України, Головному контрольно-ревізійному управлінню, Державному казначейству України, Державній податковій адміністрації України, Національному банку України, Державному департаменту України з питань виконання покарань.

3. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
30 жовтня 2002 року.
№ 1008.

Празький торт видається гіркуватим?

Глава МЗС України Анатолій Зленко переконаний, що «кризи у відносинах України з НАТО немає, є визначені колізії у відносинах з одним із членів альянсу (США)». Коментуючи рішення НАТО змінити формат засідання комісії Україна—НАТО, він наголосив, що «наша остаточна реакція залежатиме від цілої низки причин, зокрема й від рівня і змісту документів, що пропонуються до підписання. На нашу думку, вони повинні додати особливому партнерству з НАТО справді нову якість». «Боюся, що після рішення НАТО щодо України «празький торт» буде віддавати гіркуватим присмаком», — сказав міністр.

Голова Бюро національної безпеки при президентові Польщі Марек Сівець в інтерв'ю польському радіо сказав: «Якби американці мали докази того, що міжнародний злочин продажу зброї ворожим державам був, тоді навіть не постало б питання —кого запрошувати, на якому рівні тиснути руки тощо. Результати б не забарилися — серйозні санкції проти країни, яка постачала зброю».

Не відмовлятися від поїздки до Праги Зленку порадили, як мінімум, два екс-міністри закордонних справ — Геннадій Удовенко та Борис Тарасюк. Так, голова Комітету ВР з питань євроінтеграції заявив: відмова України від участі в саміті НАТО на рівні міністрів закордонних справ свідчитиме про те, що для українського керівництва «декларації важливіші за конкретні кроки з набуття членства в НАТО». Борис Тарасюк зазначив, що така реакція альянсу не була несподіванкою з огляду на звинувачення України в продажі «Кольчуг» Іраку.

АКТУАЛЬНО

У парламенті буде нова більшість?

У третій декаді листопада у Верховній Раді буде сформована нова парламентська більшість. На демократичних засадах. Таку сенсаційну заяву зробив лідер фракції «Наша Україна» Віктор Ющенко на зустрічі з представниками німецького бізнесу.

Лідер найбільшої парламентської фракції доволі скептично висловився щодо діяльності Верховної Ради за останні півроку. На його думку, їй заважає плідно працювати адміністрація Президента України. Віктор Ющенко переконаний: якби не зовнішнє втручання чиновників з АП, то коаліція політичних сил, які стоять на демократичних засадах розвитку України та економіки нашої держави, була б сформована ще на початку роботи парламенту нового скликання. Він з розумінням ставиться до тих перепон (податкових, митних, бюрократичних), які постають на шляху іноземних інвестицій. Проте, вважає Віктор Ющенко, з виникненням нової парламентської більшості, про створення якої нині ведуться переговори з представниками фракцій, що входять до «дев'ятки», вдасться зрушити камінь з дороги законодавчої роботи. І вже найближчим часом буде прийнято Податковий, Митний та інші кодекси, які створять прозорі умови для розвитку економіки.

На зустрічі був присутній посол Федеративної Республіки Німеччина Дітмар Штюдеман.

Володимир КОРОЛЮК.

ФОТОФАКТ

У Києві на майдані Незалежності відбувся мітинг Української національної консервативної партії. Учасники акції закликали Президента Леоніда Кучму добровільно піти у відставку, «щоб уникнути розвитку подій за румунським сценарієм».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Граблі на дорозі.
Така дилема постає

Трагічні події в Москві відтіснили на задній план події в Україні. Однак ми не будемо аналізувати того, що сталося в сусідів, оскільки попереду — непростий період у внутрішньоукраїнській політиці.

У попередньому суботньому числі «Голосу України» ми написали: «Уряд думає про рік наступний, але не знає, що буде завтра». Минулого тижня туман щодо долі уряду дещо розвіявся: парламентська більшість внесла на розгляд глави держави чотири кандидатури претендентів на посаду керівника виконавчої гілки влади. Кандидатури — прогнозовані. Прізвища цих людей давно не сходять з кінчика пера як політологів, так і журналістів.

Отже, на посаду Прем'єр-міністра найближчим часом можуть претендувати: нинішній глава уряду Анатолій Кінах, Перший віце-прем'єр Олег Дубина, глава Державної податкової адміністрації Микола Азаров та глава Донецької обласної державної адміністрації Віктор Янукович. Водночас не варто забувати і про джокер у рукаві Президента України Леоніда Кучми, який за Конституцією має право внести на розгляд парламенту свою кандидатуру.

Проте в пошуках виходу з внутріпарламентської кризи команда глави держави і народні обранці можуть потрапити в різноманітні пастки.

Відставка уряду не означає автоматичне затвердження прем'єра

Зрозуміло, перш ніж Леонід Кучма зможе внести до Верховної Ради кандидатуру претендента на прем'єрство, він повинен прийняти відставку нині діючого уряду. Проте відставка уряду не означає, що будь-яка із пропонованих кандидатур зможе пройти парламентське чистилище і набрати необхідних для затвердження 226 голосів народних обранців. Надто багато різних інтересів — фінансових, приватизаційних, корпоративних — перетинаються на постаті Прем'єр-міністра. І вже сьогодні можна спостерігати ті суперечності, які існують в основних гравців на політичному полі України.

Ні для кого не секрет, що і Микола Азаров, і Віктор Янукович — яскраві виразники інтересів донецького фінансово-політичного угруповання. Поява двох претендентів з одного регіону означає, що всередині групи також існує конфлікт інтересів. Як і поява у списку прізвищ нині діючого прем'єра та його першого заступника свідчить про те, що не все гаразд і в «данському королівстві» —Кабінеті Міністрів. А ще ж існує конфлікт інтересів усередині парламентської більшості.

Словом, не можна виключати варіанта, що нинішній склад уряду може на півроку стати виконуючим обов'язки. І для такого висновку існує ряд передумов.

Цейтнот для більшості

Як відомо, після атаки бійців відділу боротьби з організованою злочинністю на народного депутата Володимира Сивковича та бізнесмена Костянтина Григоришина шість народних обранців призупинили своє членство у більшості. Її склад зменшився до 225 осіб. Та й раніше відсутність кількох з них не дозволяла приймати рішення у сесійній залі. Отож нинішня реалізація запропонованого Президентом України плану формування коаліційного уряду схожа на спробу нової консолідації лав більшості. Однак сьогодні ніхто не візьметься достеменно стверджувати, що цей технологічний прийом спрацює. Адже доля майбутнього Прем'єр-міністра, як і склад уряду, залежатиме від поведінки опозиції і фракції «Наша Україна».

Тобто більшість своїм кроком з внесенням кандидатур на посаду керівника уряду потрапила у часову пастку, яку шахісти називають цейтнотом.

РЕАЛІЇ

Діти майдану Незалежності

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Вважається, що дитинство — країна усмішок, безтурботності, радості, щастя... А коли дивишся на цих безпритульних дітлахів, хочеться обійняти їх, приголубити або хоча б нагодувати. Та, незважаючи на свій вік, вони вже добре знають, що таке жорстокість, ненависть. Вони самі дають собі раду, тому будь-які прояви уваги сприймають насторожено. Щось схоже на вдячність у їхніх очах можна побачити, лише коли даси кілька копійчин.

Для дітей столичного майдану Незалежності життя розпочинається, коли їхні ровесники засинають у теплих ліжках. Саме тоді дорослі після робочого дня гуляють нічним містом, тож, вовтузячись біля них, можна непогано заробити. Мій співрозмовник має на головній площі країни свій «бізнес». Прив'язавши до мотузки магніт, він, наче рибку, виловлює з фонтанів дріб'язок. Щоправда, на наживу клюють лише білі монетки. За жовтими доводиться, закотивши холоші, ступати у вже крижану воду. Це нагадує цирковий номер. Проте дитині не до сміху — нині середа, футбольний день, тож його колеги, які «працюють» на фонтанах поряд, — на стадіоні. Відповідно, улов має бути особливо щедрий.

Біля юного заробітчанина постійно крутиться малюк — у фонтані плаває пляшка, яку йому теж кортить упіймати. Для вуличних дітей то звична справа — виборсуватися з водоверті життя.

Надія ГОРБАТЮК.

ВІСТІ З ВІННИЧИНИ

Зенітка для... домашнього користування

Переносний зенітно-ракетний комплекс «Стріла-2» вилучено у відставного прапорщика з Вінниці. Експерти підтвердили повну бойову готовність зброї, здатної збивати літаки й гелікоптери.

За словами начальника УМВС в області генерала Валерія Бевза, є інформація, що це не єдина ракета, викрадена під час розформування однієї з військових частин.

Про голодовку має знати Президент

Безстрокову голодовку оголосив вінничанин Віктор Лозінський. Про це він повідомив у своїх листах-протестах, надісланих Президенту України, а також до ВР та обласної держадміністрації. Саме так цей чоловік висловлює свою незгоду з підписанням керівником держави угоди про міжнародний газовий консорціум. За словами голодуючого, наша держава щорічно отримувала від газотранспортної системи шість мільярдів гривень.

Чиє то місто не підметене?..

Передстрайковий стан оголосив колектив Вінницького шляхового управління з ремонту і утримання міських шляхів та споруд. Міська влада винна підприємству 700 тисяч гривень. Робітники місяцями не отримують зарплату, частина з них — у вимушених відпустках. Крім того, за словами начальника управління Леоніда Кудинського, до зими не закуплено матеріали, необхідні для догляду за дорогами взимку, вчасно не вивозиться сміття.

Міський голова Олександр Домбровський пообіцяв комунальникам, які пікетували приміщення виконкому, в найближчий місяць цілком ліквідувати борги із зарплати, а до кінця року розрахуватися з управлінням за виконані роботи.

Віктор СКРИПНИК.

Несподіване літо

У школі її навчили робити на верстаті молоток. Потім — багатогранна освіта і кар'єра. Доктор філософії, професор, академік, живописець Ольга Петрова живе і працює в Києві. Через «нещасний випадок» за радянських часів (звинувачення в сюрреалізмі її ілюстрацій до Данте) перекваліфіковується на мистецтвознавця. За свідченням друзів, все, до чого торкається чарівна пані Ольга, виходить в неї легко і просто блискуче.

Так і нинішня виставка. Полотно, олія і тільки одне літо. А ще світло і колір, і таке відчуття, що людське і сонячне тепло живе всередині цих картин. Можна дискутувати про те, в якій системі мазків покладено фарбу і колір, виводити з цього дуже розумні теорії. Але краще завітати до київської галереї «Ірена», де ще тиждень вируватиме неповторне і таке зрозуміле літо!

Анастасія СИРОТКІНА.
Фото автора.

ДИВИНА

Мандрівні зубри

На Житомирщині з'явилися зубри. Здебільшого ці тварини мешкають у лісах Білорусі, а в Україні — на Рівненщині та Волині. Але після цьогорічних загорянь торфовищ і лісових насаджень вони почали шукати безпечніші місця. Як повідомили в райдержадміністрації Ємільчинського району Житомирщини, чотири зубри з'явилися неподалік сіл Симонів та Сербів. Саме в цих місцях не ведуть планових вирубок дерев.

У лісах Ємільчинського району області за останні чотири роки прижилися також плямисті олені, яких завезли для розведення в коростенські ліси. Трапляється, сюди забігають рисі з північних областей України, **повідомляє агентство УНІАН.**

АКТУАЛЬНО

■ Календар

Історик демонології та літератури

«Він бачив твір, бачив автора за цим твором, а не літературні декларації чи членські квитки, що посвідчували належність до котроїсь із ворогуючих між собою літературних груп» — так писав про академіка О. Білецького автор унікальних мемуарів Юрій Смолич.

Народився Олександр Іванович під Казанню 2 листопада 1884 року, в Казані ж почав навчатися, але закінчив усе-таки Харківську гімназію, куди його родина переїхала. Слава прийшла до нього рано, визнання принесла студентська праця «Легенда о Фаусте в связи с историей демонологии», написана під час навчання на історико-філологічному факультеті Харківського університету.

Після Харкова Олександр Білецький вивчає російську літературу в Петербурзі й Москві, а 1912 року повертається знов на Україну, уже приват-доцентом. Революція застала зненацька — через рік Олександру Івановичу довелось захищати магістерську дисертацію з історії російського романтизму, не припиняючи викладацької діяльності, яку полюбляв. «З особливим почуттям, — писав згодом Білецький, — згадую викладання історії театру в червоноармійській студії, зі слухачами якої у мене склалися найтепліші відносини: вони були для мене великою підтримкою у важку зиму 1919—1920 років, коли я лежав хворий на тиф».

У 20-х роках майбутній академік вивчає давню та зарубіжну літератури, дебютує як літературний критик та викладає в інституті червоної професури. Його зацікавлення: від праці «Старинный театр в России» до монографії «Сучасне красне письменство Заходу». «Не міг не бути враженим, — згадував Максим Рильський, — блискучою ерудицією його, глибокою обізнаністю вченого в найрозмаїтіших філологічних та історичних питаннях, любов'ю його до літератури».

У важкі роки повоєнної депресії О. Білецький укладає «Хрестоматію давньої української літератури» і готує підсумковий двотомник досліджень української літератури «Від давнини до сучасності», що побачив світ 1960 року. «Час, що його довелося пережити, — писав сам Олександр Іванович, — був буремний і захоплюючий і зовсім не імпонував ізольованій кабінетній роботі — ідеалові моїх учителів і старших колег... Багато з моїх творів — цих дітей захоплюючих бесід і живих роздумів — поновити зараз неможливо, оскільки вони лишилися як усна творчість». Незмінний директор Інституту літератури з 1939 року, він поширив свої зацікавлення від «Слова о полку Ігоревім» та Симеона Полоцького до літпортретів М. Вороного, П. Тичини, С. Скляренка.

Помер Олександр Білецький 2 серпня 1961 року. З його ім'ям пов'язані всі філологічні та літературно-критичні дослідження в Україні років сталінського режиму. Борис Патон так підкреслив вагомість наукової діяльності відомого літературознавця: «На полиці моєї бібліотеки стоїть п'ятитомник творів Олександра Білецького. Це той пам'ятник ученому, до якого, переконаний, не заросте, доки й світу, шлях всенародного визнання. Адже праця, в яку вкладено напруження, потужність думки й серця, не старіє».

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

■ Оборудка

Невже знову ошукали...

Продаж з аукціону недобудованого приміщення обласного драмтеатру за 750 тисяч гривень є злочином, вважають члени Координаційної ради опозиційних сил Кіровоградщини. З цього приводу вони мають намір звернутися із запитами до обласної та Генеральної прокуратур.

Члени Координаційної ради сумніваються, що покупець — нікому в Кіровограді не відома компанія «Алма-трайд» — згодиться вкласти в добудову театру двадцять мільйонів гривень. Натомість зазначають, що у незавершеній споруді міститься лише металевих конструкцій 517 тонн, які можна продати за три-чотири мільйони гривень. До того ж разом із будівлею було продано землю в центрі міста, яка вклинюється в історичний пам'ятник — фортецю Святої Єлизавети, яка сама по собі є величезною матеріальною цінністю, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

ФОТОФАКТ

Самотня вісімдесятирічна баба Ганя з села Матюші Білоцерківського району на Київщині зібрала чималий урожай цукрових буряків.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Обійти чи наступити?

перед народними обранцями

І буде змушена шукати компроміс як з радикальною опозицією, так і з блоком Віктора Ющенка «Наша Україна». Що ж може очікувати більшість від «четвірки»?

Ні миру, ні війни

Таку тактику обрали народні депутати з фракції «Наша Україна», працюючи в парламенті.

Уряд уже зазнав кілька поразок у протистоянні з «нашими українцями». Скажімо, Верховна Рада схвалила у першому читанні висновки і пропозиції щодо фінансового плану на наступний рік Комітету з питань бюджету, який очолює Петро Порошенко. Набули підтримки у профільних комітетах не урядові законопроекти, що стосуються змін в оподаткуванні, а ті, які розробляв Сергій Терьохін.

Проте водночас, попри домовленості, фракція продовжує блокувати голосування у залі за економічні законопроекти. Скринька відкривається просто. Як стверджує в інтерв'ю одному зі столичних видань Борис Беспалий, у такий спосіб фракція «Наша Україна» демонструє відсутність справжньої більшості.

Власне, постійні хитання представників блоку Віктора Ющенка набридають багатьом політикам. Так, Голова Верховної Ради Володимир Литвин минулого четверга прямо заявив, що фракцію «Наша Україна» не цікавлять «інтереси України, її народу», а лише влада і посади.

Зрозуміло, в цій ситуації будь-хто з четвірки кандидатів на прем'єрство отримує мало шансів заручитися підтримкою фракції «Наша Україна».

Відступати нікуди, але можливо

Три радикально налаштовані фракції — комуністів, соціалістів і Блоку Юлії Тимошенко — за цих умов так діятимуть нарізно, не координуючи своїх дій.

Судячи з інтерв'ю лідера КПУ Петра Симоненка, який заявив про неминучість відставки Президента України Леоніда Кучми в лютому наступного року, «захисники трудящих» також не підтримають жодного з імовірних претендентів на посаду прем'єра.

Соціалісти, у свою чергу, можуть повести власну гру. Публічно не підтримуючи кандидатів, вони все ж можуть віддати кілька голосів у копилку того претендента, який зуміє з ними домовитися. Інша справа — ціна домовленостей. Але це історія, як завжди, замовчуть.

Складний вибір постане й перед тимошенківцями. Продовжувати займати радикальну позицію щодо влади чи все-таки спробувати знайти спільну мову? Особливо з огляду на неприємності, які переслідують колишніх співробітників ЄЕСУ. Концерну, що його очолювала Юлія Тимошенко.

Грати — не загратися

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин вважає, що парламенту потрібно уже найближчим часом розглянути кандидатури претендентів на посаду Прем'єр-міністра. «Далі відступати нема куди» — така його точка зору. Отож Володимир Литвин переконаний: «крайній термін — перше пленарне засідання» після роботи парламентаріїв в округах і комітетах.

І це не дивно, оскільки політичні ігри болісно відбиваються не лише на економічних процесах, а й на соціальному становищі пересічних українців. На жаль, попри проведені реформи економіка продовжує залишатися заручницею політиків. Отож важливо вкотре не наступити на граблі. Українського виробництва.

Володимир КОРОЛЮК.

СУСПІЛЬСТВО

Лілія Сандулеса: Без любові красивих пісень не буває

КЛУБ ЗНАМЕНИТОСТЕЙ

З бірюзової кухні на вулиці Володимирській я несла жовтогарячу ягоду завбільшки з волоський горіх. Крила за спиною. Тріскотіння папужок, вдягнених у пір'я кольору морської хвилі. Компакти і листівку з розмашистим автографом «Санд». Цей розчерк — відбиток амазонської самодостатності, притаманної тій, французькій, Санд. І так само нашій героїні —народній артистці України Лілії Сандулесі, власниці цитриново-мандаринового дерева, що ронить яскраві ягоди на підвіконня.

Відома співачка піднімалася до вершин слави крутими, але красивими сходами. Від своїх колег Лілія Сандулеса вигідно вирізняється пристойним характерним репертуаром. Для неї пишуть найкращі автори країни. Пісні у Лілії гарні, контрастні, відбивають найрізноманітніший душевний стан.

Вона часто змінювала образ. Нині Лілія — тоненька, юна (при тому, що синові 25). Удома — без косметики, і все одно чарівна. Та, як і раніше, голубоока.

— Ви часто себе жалієте, Ліліє?

— Може, й треба себе жаліти. Але — ні. Коли мала в житті неприємності, домашні проблеми, могла поплакати. Якщо не можна було нічим зарадити. Напевне, тому що намагалася більше любити когось, аніж себе. Кажу це не заради пафосу.

— Але ваш стрімкий шлях подолань, мабуть, давав чимало приводів для сліз?

— Коли бувало важко, мені здавалося, що це має помітити той, хто поруч (ну, крім батьків, звичайно).

— Та це ж самообман!

— Так, самообман.

— Коли ви почали виходити на велику сцену, перед вами був потужний заслін естрадних світил, які вже відбулися. Серед них і Ротару, котру часто згадують як вашу односельчанку. Либонь, крім таланту, вам потрібна була й величезна впертість...

— Звичайно, було важко. Та я про це не думала. Я змалечку співала — у школі, на городі... Спочатку молдавські пісні, бо я з молдавського села. Потім на конкурсах — сільських, районних, обласних — співала і молдавські, й українські. Я не думала про труднощі — просто хотіла співати. Не думала, що хтось може стати на заваді. Мене так виховали мої батьки, бабуся — у доброті. Я не знала слова такого «конкуренція». Коли стикалася з таким поняттям, як «жаба», міркувала наївно: якщо я поганого не роблю, чому мені роблять? А коли подорослішала, просто перестала звертати увагу. Мені тоді ніхто не заважав і тепер не заважає. У кожного власна ніша.

— Вам, обдарованій голосом співачці, щораз доводилося обстоювати себе. Ви пройшли уроки багатьох сильних колективів. І звання своє отримали справедливо. А тепер звання роздають направо-наліво.

— Тоді були інші часи. Так, тепер зі званнями якась плутанина. Але ж люди все розуміють. І відрізняють заслужену від заслуженої, народну від народної... Уроків було справді чимало. Починала я в «Живій воді». Потім були «Світязь», «Серпанки» у Волинській філармонії. Київський мюзик-хол. Духовий оркестр України. Група «Селена» Чернівецької філармонії...

— Ви працювали також з Олександром Сєровим. Про нього так багато різного писали. А яким він вам тоді здавався?

— Гоноровитим...

— Важко з ним було?

— Нелегко. Але загалом він чудовий співак. І особистість з великої літери на естраді.

— Київський мюзик-хол тоді був цілою епохою. І наша столиця пишалася ним не менше, аніж Ленінград на той час своїм мюзик-холом...

— Поруч були прекрасні люди, з якими ми товаришуємо й досі: Віктор Шпортько, Іван Попович. Ми дуже тепло спілкуємося. Це покоління без конкуренції, без заздрощів.

— На певному етапі ви почали брати участь у конкурсах. Для виконавців це якась особлива форма мазохізму. І все заради того, щоб комусь щось довести, щоб здобути визнання...

— Усе почалося саме собою. Я нікому нічого не хотіла доводити. Це, скорше, потрібне нинішнім співакам, бо їх надто вже багато. Ну от. Коли приїхала працювати до Волинської філармонії, «Світязь» у якому я мала бути солісткою, гастролював. А тут саме — конкурс комсомольської пісні у Тернополі. Мені запропонували: «Лілечко, може, поїдете?» Кожна філармонія посилала своїх виконавців. В результаті я посіла перше місце. Далі були Всеукраїнський конкурс артистів естради у Чернівцях, Всесоюзний конкурс виконавців у Сочі... Були епізоди, позначені підступністю. Щоб я не потрапила на один конкурс, мені навіть дали квиток, на якому було вказано не те число.

— Ну, а ви самі судили на конкурсах? Як почуваєтеся у такій ролі?

— Чудово. До того ж то були конкурси зі справедливим суддівством. У Мозгового в Ялті, скажімо.

— Ви заговорили про Мозгового, і я згадала, що діаспора чернівецьких співаків у Києві — найбільша. Ви підтримуєте одне одного?..

— Я по можливості допомагаю. А сама, Олечко, ніколи не чекала допомоги від колег. І якщо гадаєте, що серед нас усе так дружно, як могло б бути, — то ні.

— А на початку шляху у вас були етапні люди, кого згадуєте вдячно?

— Не колеги по сцені. Віктор Герасимов на радіо — він мені допомагав, коли я починала. ВікторЛіфанчук на телебаченні. Без них я, мабуть, не відбулася б. Із композиторів — Олександр Злотник.

— З ким і над чим нині працюєте?

— Є в мене постійна когорта авторів: Кириліна, Злотник, Зажирій... Додаються й нові — Олександр Бурмицький, Ліля Остапенко. Програма нині дуже цікава. Працюю над новими піснями і старі не забуваю. Записуємо пісні в Харкові: звідти мої музиканти — група «Кардинал». Виступаємо з балетом «А-6».

— До речі, був у вас досить яскравий, але нетривалий московський період, після якого ви повернулися на Буковину. Сталася якась драма?

— Жодної драми. Просто вирішила повернутися. Мені пропонували там залишитися. Мене вже показували у багатьох передачах, я знала багатьох композиторів. Та коли запропонували, я не мала такої людини, такого голосу, який сказав би: «Залишися». Можливо, то був поклик землі.

— Найцікавіше, що у провальні 80-ті, коли багатьох артистів, наче бідних рибок, викидало на пісок, ви дуже стрімко набирали оберти.

— Так, того часу я добре пішла. Звання заслуженої отримала саме тоді (1987 рік. — **Авт.**).

— Мені завжди здавалося, що актори самотніші за решту людей. Мабуть, через свою публічність...

— Скоріш, нещирі. Більшість із них на публіці усміхаються, жартують. А що там у житті, в душі, за пазухою!.. Щоправда, з деякими ми зустрічаємося, спілкуємося чудово. Наприклад, з чарівною співачкою Ірою Сказіною.

— Є такі люди, з якими вам просто добре?

— У мене є мама, тато, брат, сестра. До них їжджу нечасто, не маю можливості. Ну от була наприкінці серпня, коли у Чернівцях відзначали 25-річчя моєї творчої діяльності. Є Маша, котра допомагає мені по господарству. Мені з нею приємно, бо це щира людина. Є ще чудова жінка — кравчиня Оля. Вона зі Скадовська. Шиє для Дворського, Тані Луканової, інших виконавців. У нас різні професії, але мені з цими людьми легко. Немає обману.

— А що вам не подобається у чоловіках? Що подобається, всі кажуть те саме.

— Відштовхує жлобство, зрадництво. Не подобаються дурні чоловіки.

— Вам такі траплялися частіше, аніж такі, яких хотілося б бачити?

— Ні, звичайно, рідше.

— Неможливо пройти осторонь яскравого періоду —майже десяти років вашого співу у дуеті з Іво Бобулом.

— Яскравий період. Та говорімо лише про дует. Такого дуету не було й не буде. І таких пісень, які ми співали, не буде.

— І саме пісні вплинули на ставлення публіки до вас. Людям подобалася ця ідилія, ця «лав сторі». І вони були дуже засмучені вашим розривом...

— Більшість моїх прихильників, знаючи мене, розуміли: якщо розлучилися, значить, так було треба.

— Життя розпоряджається?..

— Ні, адже можна інколи самій щось у житті змінювати. Самим, точніше.

— Але активні дії завжди за вами?

— Якщо інша людина чинить правильно, хіба я буду проти? А як ні, я прагну довести, що вона щось робить неправильно. Намагаюсь пояснити спокійно, гарно. Адже одне життя дано людині. І якщо не жити, а існувати, то навіщо ти тоді народилася? Терпіти? Заради чого? Я багато терпіла. Не маю на увазі наше сімейне життя —взагалі. Ну, а якщо терпець урветься — отоді вже катастрофа.

— Ви згадали, що в Чернівцях нещодавно відбувся ваш ювілейний вечір. Це великі затрати і коштів, і сил...

— У Чернівцях мені допомогла депутат обдради Раїса Церковнюк. Великий ресторан «Черемош» був заповнений, і люди ще стояли у коридорах.

— Де найближчим часом вас можуть почути ваші шанувальники?

— У фіналі «Шлягера» 27 листопада у палаці «Україна».

— Така співачка, відома, улюблена, а сольника в «Україні» так і не мали.

— Я за це не дуже переживаю. Мене частіше запитують, чому кліпа немає. Десять років тому багато кліпів було, а тепер... Нині для того, щоб їх віддати на серйозні канали, чималі гроші потрібні. Краще я хороший концертний номер зроблю.

— Як ви гадаєте, на нашому телебаченні достатньо якісних музичних програм?

— Їх узагалі немає. Слід віддати належне «Шлягерові». Лише там і можна побачити наших артистів. «Шлягер» справді діло робить. Адже навіть у модних, розкручених програмах не можуть показати себе артисти різного покоління.

— Чи маєте якість віддушини?

— По телевізору дивитися люблю все, від новин — до гарних серіалів, музичних номерів. Щось беру у відеопрокаті. Відпочинок? Та я й не відпочивала ніколи. Поїздити — я наїздилася, багато за кордоном бувала. А відпочиваю на власних концертах. На концертах інших виконавців. Уві сні відпочиваю. Щоправда, переслідує мене один жах: мені часто снилося, що запізнююся на концерт. А найбільший відпочинок для мене — це коли є робота. Втомлююсь найбільше, коли доводиться розв'язувати побутові проблеми.

— Як професіонал, чи можете передбачити, як у нас розвиватимуться справи на естраді? Адже кращих у нас поки що не чути. Це біда нації.

— Хотілося б, щоб щось було. Артисти, які прагнуть на сцену, повинні дивитися на себе у дзеркало: як вони співають. Хай їх послухають професіонали. Поки що гроші вирішують усе. Та, гадаю, це до часу. Тому звинувачую, напевне, лише ці часи. Поки що боротися неможливо. Та хай буде хороше, хай буде погане. Адже люди все розуміють. Але просто шкода тих артистів, поганих.

— Як почуваєтеся в Києві?

— Дуже добре. Київ дуже люблю. Адже я тут давно. Крім тих років, коли виїздила до Чернівців та ще з Бобулом до Америки на два роки.

— І що ви там робили?

— Співали у ресторанах. Поїхали у шлюбну подорож. І затрималися. Це був направчуд гарний час. До того я ніколи не працювала у ресторанах.

— Публіка хоч вдячна була?

— Як скрізь. Якщо ми співаємо у ресторані, то хтось їстиме, а хтось ні. Це залежить від виховання. І від поваги до іншої людини.

— Ви без машини?

— Так.

— Ходите містом і вас упізнають. Що кажуть?

— Компліменти.

— А до Чернівців не тягне?

— То моя юність. Чудове місто. Люди, щоправда, і там, і скрізь змінилися. А до свого рідного завжди вимогливіший.

— Яким уявляєте своє життя завтра?

— Нехай плине, як плине. Не форсуватиму події.

— Ваше життя схоже на ваші пісні. Там часто можна зустріти такий ліричний образ води...

— Вирує, потім спокійне... Хочеться більше лірики, аніж драматики. Любовної лірики. Без любові не вийшло б таких красивих пісень. Без любові не виходить взагалі нічого.

Розмовляла **Ольга КЛЕЙМЕНОВА.**

Фото з архіву Лілії Сандулеси.

P. S. Нещодавно співачка записала дві нові пісні — «Самота» і «Лілія». На черзі — ще кілька, в одній із яких є слова: «Як рибці парасолька, ти був мені потрібний». Деякі пісні Лілія не поспішає виконувати. Адже вони викликають асоціації з її особистим життям. Хоча почуття глядачів не завжди адекватні реальності. «Як їм вловити мене? — запитує Лілія. — Співаю сумненької пісні. Як раптом — раз!..» І наступна вже — «заводна», можна позбутися переживань і потанцювати.

А ЩЕ БУВ ВИПАДОК

Гадюка на хресті

Цю бувальщину розповів мені чернівчанин, залюблений у природу, і тому я знаю, що в ній — щира правда. Сталося це в Чернівцях наприкінці нинішнього літа. Родина ховала покійника. Домовину везли на автомашині з відкритими бортами. Біля неї сидів на ослінчику хлопчик, підтримуючи вінки та квіти. Коли траурна процесія під'їхала до цвинтаря, хтось з натовпу крикнув:

— Дивіться! Дивіться! На хресті гадюка...

І справді довкруж дерев'яного хреста обвилася гадина. Досить велика на вигляд. Люди, звісно, зчинили лемент. Хтось відламав гілку з куща й заходився бити нею по хресту. Гадюка стрибнула на долівку кузова й шмигонула під ноги наляканого хлопчини з пополотнілим обличчям. Один із сміливців кинувся доганяти непрохану гостю й почав бити її палицею. Але його зупинив священик. Тим часом гадюка зникла в густих бур'янах.

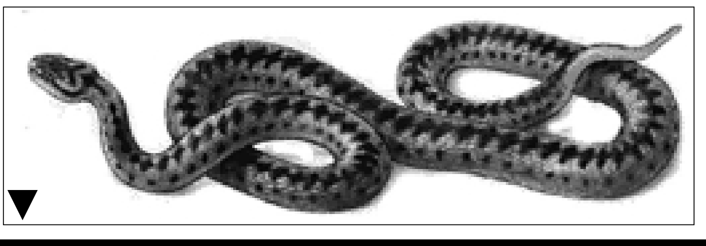
Люди перешіптувалися, вбачаючи в цьому недобре знамення...

Біологи іншої думки про такі випадки. Активність гадюк у нинішньому році, вважає завідувач відділу природи Чернівецького краєзнавчого музею кандидат біологічних наук Ігор Сільський, цілком виправдана. І ось чому. Бо він був урожайний на мишоподібних гризунів, а отже, сприятливий для гадюк. Тому вони скористалися цим подарованим природою моментом. Гадюк можна було бачити на цвинтарях, на пустириськах, у кар'єрах, де видобувають камінь та пісок, на берегах річок, на городах та дачних ділянках. Я особисто бачив їх чимале скупчення неподалік силосних ям у селі Мамаївці Кіцманського району. Гадюки мирно дрімали біля мишачих нір, вичікуючи на здобич.

Про гадючі «тусовки» повідомляли буковинським зоологам з різних місць зацікавлені люди.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

«Я — щаслива людина...»

Природа була несправедлива до цієї жінки. Вона народилася з вадами обличчя. В селі за господарськими клопотами на це не звертали уваги. Коли пішла до школи, плач доньки чули дуже часто. Батьки вирішили зробити операцію. Лікарі бідкалися: чому пізно звернулися, адже повністю усунути дефекти протягом першого року життя легше та й сліди від операції були б мінімальні, а тепер... Шрами після операції залишилися. Утім, дівчина росла симпатичною, якщо не помічати їх... Подруги так і робили, а от хлопці дівчини сторонилися, та й вона уникала їх.

Після школи вирішила вчитися на медичну сестру. І тут, у Києві, зустріла Його. Обіцяв одружитися, щойно закінчить дівчина училище. Та, дізнавшись, що вагітна, швиденько дорогу до неї забув. Народила дівчинку Яринку. Батьки забрали дитину в село, і донька змогла закінчити навчання, влаштувалася на роботу.

І знову зустріч — у лікарні познайомилася з Сергієм. Він мешкав у райцентрі, мав будинок. Почали жити сім'єю. Правду кажуть: кохання очі застилає. Не помічала Лідія, що лінькуватий чоловік виявився. І коли вже його батьки почали дорікати, вирішив Сергій — треба переїздити в село, мовляв, батьки дружини, зважаючи на добре ставлення до їхньої доньки, шануватимуть зятя. Так і зробили. Та село є село: тут працювати треба. А він до роботи — як мокре горить. Лідія ж — у лікарні допізно, вдома — по господарству.

Незабаром і друге дитя в сім'ї народилося. Та Сергій реєструвати шлюб з Лідією не поспішав. А навіщо? Веселий на цьому не наполягає, та й чого це він, такий гарний чоловік, одружуватиметься на... Так одного дня узагалі виїхав з села і більше не з'являвся. Залишилася Лідія з двома дітьми.

Та невдовзі зустріла чоловіка в своєму селі... Прийшов він жити до неї, бо мати не хотіла невістки з двома дітками. А Василь любить їх, горне до себе, як рідних. Наполіг на оформленні шлюбу. Дуже хоче свій дім збудувати, вже й фундамент звів. Розпланував усю ділянку. Весною всю городину посадив сам, бо Ліда чекала на дитину, а осінь прийшла — всі разом урожай зібрали. В селі про таких кажуть: господар. Усе старається, щоб вийшло якнайліпше. Важкувато доводиться. На заробітки тракториста особливо не розженешся. Утім, на весну має намір продовжити будівництво.

Ліда нині у декретній відпустці.

— З Василем я про своє каліцтво забуваю, — каже. —Він мене кохає. Ніколи не дорікне ні в чому. Про дітей дуже піклується. Я — щаслива людина.

Наталія ПАХОЛОК.

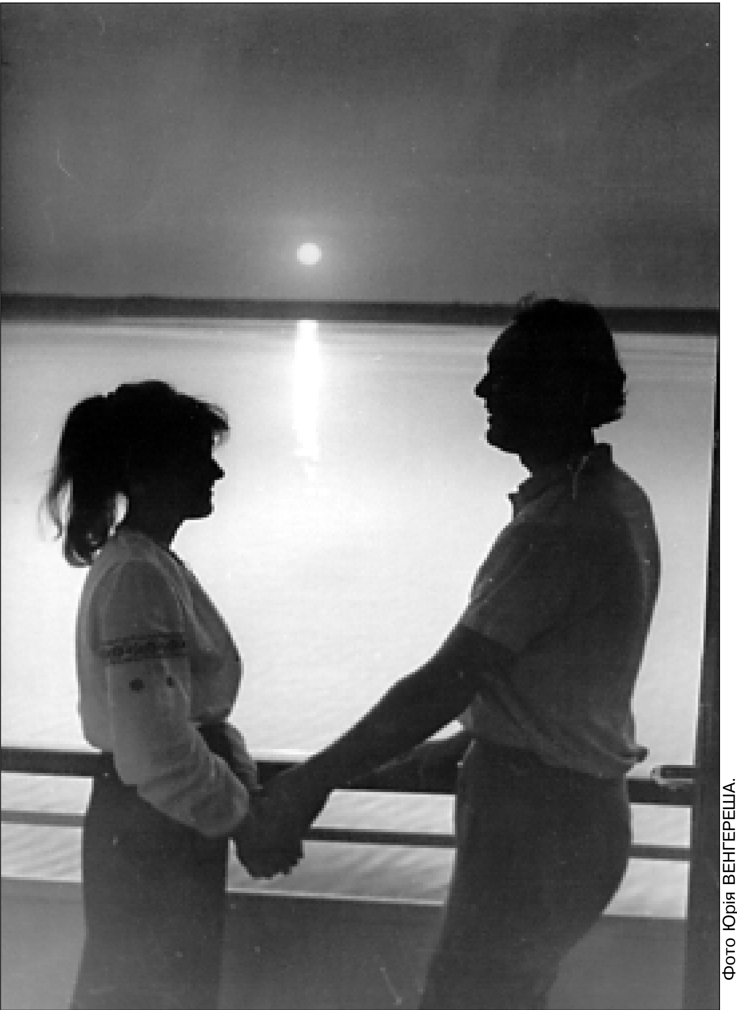

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ГЛОБУС

Немає нічого небезпечнішого, ніж необдумані рішення

КОМЕНТАР ТИЖНЯ

Схоже, прогнози «ГУ» про те, що жовтень буде бідний на міжнародні візити українських лідерів, не справдилися. Географія поїздок — від Македонії до Литви, від Вірменії до Індії. Завдяки такій мобільності Києву вдалося не тільки не посваритися з давнім «адвокатом українських устремлінь» (в особі Польщі), а й придбати нового — в особі Литви. Прибуло і в полку 19 стратегічних партнерів України: в ході поїздки Леоніда Кучми в Делі до них було зараховано Індію.

Щоправда, злі язики подейкують, що загальна кількість наших стратегічних друзів все одно залишиться колишньою, — Вашингтон так стурбований скандалом довкола «кольчуг», що вирішив звести до мінімуму офіційні контакти з Києвом. Кажуть також, що Україна дискредитувала саме поняття стратегічного партнерства, але це твердження нехай залишиться на совісті пліткарів.

Мабуть, найтепліший прийом було виявлено Кучмі в Литві, куди він вирушив уп'яте за час свого президентства.

Президент Валдас Адамкус пообіцяв підтримати Україну на шляху до ЄС, «скористатися досвідом Польщі» і стати «кращим адвокатом України» на тернистих шляхах євроінтеграції.

Листопадове засідання спільної комісії Україна—НАТО в рамках саміту Північноатлантичного альянсу у Празі все-таки відбудеться. Нехай навіть в іншому форматі — на рівні міністрів закордонних справ. Сам Леонід Кучма 29 жовтня у Вільнюсі заявив, що сумнівається в доцільності проведення саміту Україна—НАТО «під прапором, чи поставляла Україна зброю (до Іраку. — **«ГУ»**) чи ні».

До речі, поки що не зрозуміло, чи поїде туди Міністр закордонних справ Анатолій Зленко, який заявив, що МЗС все ще «вивчає формат» цієї зустрічі і прийме рішення пізніше.

МЗС можна зрозуміти: немає нічого небезпечнішого, ніж необдумані рішення.

Розвиваючи «стратегічне партнерство в газотранспортній галузі», російський «Газпром» і український «Нафтогаз» минулого вівторка уже встигли підписати нові документи.

Все-таки правий, тисячу разів правий був Леонід Данилович! «Для України сьогодні головне питання — відповідальність влади за ситуацію, що відбувається в країні». Це — цитата з його вільнюського виступу. У ЗМІ повідомлення про підписання установчих документів про створення консорціуму «проникло» лише наступного дня, в середу. Тоді, серед інших, приклад надвідповідального ставлення влади до газотранспортної справи продемонстрував Міністр палива й енергетики України Віталій Гайдук. На прохання журналістів роз'яснити подробиці нових домовленостей щодо консорціуму він чесно зізнався: того дня я був у відрядженні, тому нічого пояснити не можу.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото АП.

ФОТОФАКТ

Дихання вулкана

На острові Сицилія «прокинувся» вулкан Етна, затягнувши небо смогом. Місцева влада евакуює туристів. Усі побоюються повторення торішніх подій, коли потік лави буквально стер з лиця землі кілька селищ.

За кількістю відомих людині вивержень першість тримає Етна. Найбільше виверження вулкану зареєстровано у 1669 році.

Війна не відпускає

Цього бірманського хлопчака, який гордо стискає в руках автомат, звуть Самбо. Може, він ще не навчився до ладу читати й писати, та тим легше йому буде осягнути іншу, «дорослу» науку — вбивати.

Попри заклики ООН дотримуватися умов конвенції, котра забороняє призов до армії дітей, молодших за 15 років, у країнах Східної та Південно-Східної Азії служать майже 70 тисяч малолітніх солдатів.

Фото АП.

Інші п'ятдесят вісім годин

Про них розповідає колишня заручниця «Норд-Осту» киянка Людмила КУШКО

(Початок на 1-й стор.).

Постановка була справді цікава. Коли на початку другого акту, після танцювального номера, на сцені з'явилися озброєні люди в камуфляжі та масках, ми сприйняли це як частину вистави. Навіть поява плямистих постатей у глядацькій залі, на балконі, де були наші місця, і постріли не наштовхнули на думку про якусь загрозу. Ми вирішили, що це «непересічна знахідка режисера». Хтось із сусідів промовив, що цей жарт не вельми вдалий. Але коли автоматник, який ішов проходом, у відповідь на іронічне зауваження когось із глядачів ударив його ногою по голові, ми зрозуміли, що це — не розіграш.

Потім на сцені з'явився чеченець. Він оголосив, що всіх присутніх узято в заручники до задоволення вимог про виведення військ та припинення військових дій у Чечні. Після того вони порозсаджували чоловіків та жінок по різні боки проходу. З того моменту ми перетворилися на заручників. Напевне, перша година була найважча.

— Адаптація до нових умов давалася нелегко?

— Так. Окрім того, вони сказали, що можна зателефонувати рідним, і мало того, настійно порекомендували підключитися їм до вимог про припинення війни в Чечні. Було дуже тяжко дивитися, як батьки прощаються з дітьми. Як «заповідають» їх родичам. Потім усі трохи заспокоїлися і почалося очікування, виснажливе і майже нескінченне. Першої ночі практично ніхто, крім дітей, не спав.

— А чи справді іноземних громадян утримували окремо від решти заручників? Чия це була ініціатива?

— Наприкінці доби заручники-іноземці почали казати, що, мовляв, їхні країни не перебувають у стані війни з Чечнею і претензії до них необгрунтовані. Після цього чеченці пересадили власників неросійських паспортів у перший ряд. Однак не лише мені, а й решті було зрозуміло, що вони нас не відпустять. Просто це їм було невигідно. Відпустивши іноземних заручників, чеченці залишилися б із Росією сам на сам. А так була вірогідність, що на неї вплинуть і держави, чиї піддані перебувають серед заручників.

— Тобто ви спілкувалися з бойовиками?

— Вони нерідко самі починали розмову з нами. Пояснювали свою поведінку, казали про те, що у виконанні їхніх вимог зацікавлені й більшість росіян, бо щодня в Чечні гинуть і росіяни і чеченці. Їхній ватажок Осман поводився дуже виважено і досить доброзичливо. Він із часом дозволив возз'єднатися парам, дослухався до наших прохань. А жінки-чеченки були агресивніші. Якщо чоловіки практично не погрожували зброєю, то ці постійно ходили з пістолетами в руках і наставляли їх на нас.

— За три дні вашого перебування в полоні, мабуть, склався якийсь своєрідний побут?

— Кожні дві-три години нас невеличкими групками випускали до туалету. Після вдалої втечі двох жінок цю процедуру зробили жорсткішою: доводилося чекати на повернення попередньої групи. А оскільки на балконі було досить багато людей, це створювало певні незручності. Адже більшу частину часу нам доводилося сидіти. А це, скільки не змінюй положення у кріслі, доволі втомлює. Постійно хотілося пройтися, розім'ятися чи полежати. Спали між рядами: розбираючи крісла, влаштовували на підлозі щось на зразок постелі. Це давало змогу хоча б на кілька годин прийняти горизонтальне положення.

Чеченці принесли телевізор. Ми дивилися випуски новин, були в курсі подій. Для нас було очевидно, що уряд Росії не піде на жодні поступки. У п'ятницю ввечері, під час чергового випуску, ми з одним чоловіком обговорювали ймовірні варіанти нашого визволення. Він був упевнений, що штурмуватимуть тільки за допомогою газу. Будь-які інші методи, на його думку, призведуть до значних втрат. Хоча зазначив, що цей варіант також не ідеальний, оскільки цілком вірогідні смертельні отруєння.

— Чим ви харчувалися?

— Їсти нам нічого не давали. Але ми перебували в стресовому стані і їсти практично не хотілося. Зате пили багато. Спочатку — воду з театрального буфету, пізніше чеченці погодилися прийняти соки та воду від представників влади. Коли ці запаси закінчилися, ми наповнювали пляшки водопровідною водою.

— Дозволялося вам спілкуватися одне з одним чи ви робили це приховано?

— Чеченці спілкуватися не забороняли, але великого бажання балакати не було. Більшу частину часу люди сиділи заглиблені в себе.

— Про що думається за такої ситуації?

— Про все, мабуть, не розповісти... Перша думка, коли я зрозуміла, що ця ситуація цілком реально може стати фіналом життя, була про те, що донька вже доросла, життя її цілком влаштоване. Набагато тяжче було залишати рідних, які не здатні про себе попіклуватися. Думала і про роботу. Після цих думок настало деяке заспокоєння. Що судилося, того не проминеш. І все-таки, хоч подумки я змирилася з імовірністю піти з життя, мене не полишала впевненість, що все закінчиться добре.

Я познайомилася з кількома киянками, і ми в розмовах гаяли час. Теми обговорювали найрізноманітніші. Починаючи з розповідей про дітей і роботу до порівняння різних київських ресторанів. Одна з моїх співрозмовниць, Емілія, австрійська піддана болгарського походження, яка постійно мешкає Києві, запросила нас відзначити визволення в чудовому, за її словами, болгарському ресторані. На жаль, наскільки мені стало відомо, вона загинула під час штурму.

— Перебування в такій атмосфері гнітюче діє на психіку. Чи були у заручників нервові зриви?

— На балконі, де ми перебували, я не пам'ятаю таких інцидентів, хіба що єдиний випадок. Одна дівчина досить відверто демонструвала непідкорення вимогам чеченців. Відмовлялася сидіти, виходила, потім десь роздобула спиртне. Чеченці були дуже обурені її поведінкою. Після досить жорсткої розмови вона заспокоїлася, і все обійшлося. Ще один напружений момент був, коли вони, по-моєму, в п'ятницю, почали раптом шукати диктофон. В одного школяра поруч з нами справді він був. Це з якихось причин дуже їх схвилювало. Вчительці довелося докласти чимало зусиль, щоб переконати бойовиків у тому, що дитина не мала жодних ворожих намірів. Дітям узагалі було важче переносити всі незручності, і моральні, і фізичні. На них без жалю не можна було дивитися. Коли в п'ятницю їх випустили, нам усім стало трохи легше.

— Ви знали про зусилля України, спрямовані на ваше визволення. Чи не вплинула ця інформація на ставлення до вас заручників-росіян?

— Ні, це не викликало жодної реакції. Хоча ми почувалися незручно перед росіянами. Адже ми від них практично нічим не відрізнялися, за винятком громадянства. Мені було якось не по собі від того, що я можу покинути цей зал, залишивши колегу, з якою разом прийшла на виставу. Нам було б легше сприйняти думку про те, що коли нас визволять, то лише разом. А впевненість у цьому зростала з кожною годиною.

— Яким ви запам'ятали штурм?

— Я його взагалі не бачила. В суботу під ранок ми з Емілією лягли спати. Прокинулась я уже в лікарні.

— Що було після цього?

— Коли я опритомніла, відчувала нудоту, потім стало трохи краще. Щоправда, куди ділися мої речі, з'ясувати так і не вдалося. Медсестра підібрала мені якусь футболку і халата. Якби донька, що прибула до Москви, не привезла одяг, виписуватися не було б у чому. В театрі залишився верхній одяг і сумочка з документами та грошима. Донька намагалася розшукати їх, але поки що марно. В день від'їзду наші дипломати повідомили, що вони готові відправити мене додому, тільки-но зі мною поговорять співробітники ФСБ. Цієї розмови довелося буквально домагатися. Донька обдзвонила всі, які тільки можна, інстанції, доки до мене приїхала слідча. Вона досить детально розпитала мене про події, акцентуючи увагу переважно на зовнішності та іменах чеченців.

Я відповіла на всі запитання і підписала свідчення. Після цього ми поїхали до посольства, де на нас уже чекали і того ж вечора відправили до Києва.

Інтерв'ю взяв Олег ДЕНИСОВ.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 20.12.2001 р. по справі № Б15/228/01 СВК «Хлібороб» (53003, Криворізький район, с. Новопілля, вул. Садова, 22, р/р 260052031 у Криворізькій філії АППБ «Аваль», МФО 306748, код ЄДРПОУ 00847943) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру згідно ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

09.10.2002 р. господарський суд Дніпропетровської області ухвалив припинити ліквідаційну процедуру СВК «Хлібороб» за нормами ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», перейти до загальних процедур банкрутства, передбачених розділом 3 «Ліквідаційна процедура» цього Закону.

Ліквідатором призначено Міхайліді Павла Миколайовича, ліцензія арбітражного керуючого № 249698 (50000, м. Кривий Ріг, вул. К. Лібкнехта, буд. 7), тел. (0564) 28-30-51, 28-39-61.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вулиця Тюленіна,21) порушив справу 5/3/251-02 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Оріхівський Агротехсервіс», (70500, м. Оріхів, вул. Привокзальна,2), код підприємства 03742630, розрахунковий рахунок 260051653 у ЗОД АППБ «Аваль», МФО 313827).

Розпорядником майна призначено Зінченко Юрія Олексійовича, ліцензія № 047661.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Сумської області (40030, м. Суми, вул. Рибалко,2) порушив справу № 5506-7/194 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Глухівський «Райагрохім» (поштова адреса: Сумська обл., м. Глухів, вул. 40 років Перемоги,56), р/р 26005528 в Глухівській філії АППБ «Аваль», МФО 337524, код 05490664.

Розпорядником майна призначено Сисоєва Олексія Валерійовича ліцензія серії АА № 315441 (адреса: м. Суми, вул. Петропавловська,86, кімн.7).

Правління сільськогосподарського відкритого акціонерного товриства «Агрокомбінат «Калита»

повідомляє Вас, що у відповідності до рішення правління порядок денний перших загальних зборів акціонерів, які відбудуться 14 листопада 2002 року об 11.00 за адресою: Київська область, Броварський район, смт. Калита, Актовий зал адміністратиного будинку СВАТ «Агрокомбінат «Калита», доповнено питанням.

Про заснування та участь СВАТ «Агрокомбінат «Калита» у господарському товаристві.

Державна служба геодезії, картографії та кадастру Мінекоресурсів України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

● заступника начальника управління — начальника відділу, головного спеціаліста, провідного спеціаліста.

З вимогами до конкурсантів можна ознайомитися при поданні документів.

Заяви приймаються протягом місяця з дня опублікування за адресою: вул. Попудренка, 54, м. Київ, 02094,

контактний телефон: 552-30-04.

Господарський суд Донецької області постановою від 23.10.02 р. по справі № 15/245 Б визнав банкрутом дочірнє підприємство «Бекон» відкритого акціонерного товариства «Микитівський ртутний комбінат» (83635, Донецька область, м. Горлівка, с. Гольмівське), ЄДРПОУ 23781968.

Постановою відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено Лучків І. С. ліцензія № 249931).

Заяви кредиторів приймаються за адресою: Донецька обл., м. Горлівка, вул. Вознесенського, б.20.

Господарський суд Донецької області постановою від 23.10.02 р. по справі № 15/244 Б визнав банкрутом дочірнє підприємство «Будівельник» відкритого акціонерного товариства «Микитівський ртутний комбінат» (83635, Донецька область, м. Горлівка, вул. Вознесенського, б.20), ЄДРПОУ 23609732.

Постановою відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначено Лучків І. С. ліцензія № 249931).

Заяви кредиторів приймаються за адресою: Донецька обл., м. Горлівка, вул. Вознесенського,б.20.

Державна податкова інспекція у м. Торезі (86600, м. Торез, вул. Миколаєва,40) повідомляє, що господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема,157) порушена справа про банкрутство № 32/147 Б від 21.08.2002 р. відкритого акціонерного товариства «Торезький машинобудівний завод» (86600, м. Торез, Донецької області, вул. Широка; код ЄДРПОУ 05744644, п/р 26009301460164 у відділенні Промінвестбанку України у м. Торезі, МФО 334282).

Дата введення мораторію на задоволення вимог кредиторів 21.08.2002 р.

Розпорядник майна Щербина-Горфінкель Світлана Федорівна, ліцензія № 250442.

Господарський суд Миколаївської області Ухвалою від 14 жовтня 2002 року (справа № 5/275) порушив справу про банкрутство ТОВ «Торговий дім «Юго-Восток-Миколаїв», м. Миколаїв, вул. 7 Повздовжня, 1, п/р № 26003901025255 в МФ ПУМБ м. Миколаєва.

Розпорядником майна призначено Томашевського О. О. (ліцензія Міністерства економіки України АА № 250051), к. т. 23-12-61.

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 діб з дня публікації оголошення.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ,3а) порушив справу № 9/120 б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Брянківське АТП № 10963» інд. код 03115956 (94100, м, Брянка, вул. Осовиахіма,1, Луганської обл., р/р 26002552016940 в ТВБВ № 552 Луганської обласної дирекції «УСБ», МФО 304018). Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Хорошевський М. Г. (ліцензія № 047656 від 26.07.2001 р.). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою від 01.10.2002 року по справі № 7/94-39/154, Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) Приватне підприємство «Мирослав» (код ЄДРПОУ 22380138, юридична адреса: м. Львів, вул. Виговського, 47/86, п/р 260052776 у ЛОД АППБ «Аваль» м. Львів, МФО 325570) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича (79066, м. Львів, вул. Зубрівська, 25а, кв. 33). Ліцензія АА 250389.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Сільськогосподарський виробничий колектив «Куборщани»,

юридична адреса: 53700, Дніпропетровська обл., Широківський р-н, с. Новомалинівка, код ЄДРПОУ 03741056, повідомляє, що 24.07.2002 р. Господарським судом Дніпропетровської області, який знаходиться за адресою: 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1-а, прийнято постанову по справі № Б26/257/01 про визнання СВК «Куборщани» банкрутом, та про відкриття ліквідаційної процедури.

Ліквідатором СВК «Куборщани» призначено Проніна Володимира Миколайовича. Адреса: 50053, м. Кривий Ріг, вул. П'ятихацька, а/с 85.

Тел.: (0564) 51-04-61; 51-12-18; тел./факс 51-41-42.

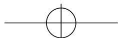
Ліцензія: серія АА № 250143.

Господарський суд Волинської області (43025, м. Луцьк, вул. Медведєва, 1) 16.09.02 р. порушив справу № 7/93-Б про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Агроторговий дім «Олекса» (43000, Волинська обл., Луцький район, с. Маяки, вул. 17-го Вересня, код 30462880, р/р 26002753, АППБ «Аваль» у м. Луцьку, МФО 303569).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Бондарук Сергій Сергійович, ліцензія № 047618 від 5 липня 2001 року (43010, м. Луцьк, вул. Коперника, 36 А, т. (03322) 4-24-98.

Заяви кредиторів і санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Cyan Magenta Yellow Black

25 жовтня. О 8 годині 47 хвилин у Білій Церкві на вул. Тімірязєва пролунав вибух у під'їзді дев'ятиповерхового житлового будинку.

27 жовтня. Виставкою і парадом старовинних і антикварних автомобілів в Україні відзначено День автомобіліста і дорожника.

26 жовтня. Москва. Близько п'ятої ранку почалася операція зі звільнення заручників (серед них були й українці), яких більш як дві доби чеченські терористи утримували в будинку Театрального центру.

29 жовтня. Президент України Леонід Кучма прибув з офіційним візитом до Литви.

30 жовтня. Працівники Національної академії наук України пікетували Кабінет Міністрів, вимагаючи збільшити фінансування науки у проекті держбюджету на 2003 рік.

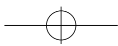

28 жовтня. У Києві відкрито VI Міжнародну виставку нафтогазової промисловості «Нафта і газ-2002».

31 жовтня. Делегація Національної телекомпанії України відвідала Китай з метою поліпшення й розширення співробітництва між телекомпаніями України і КНР.

Сім днів із життя країни очима фоторепортерів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Укрінформу, УНІАН.

ІСТОРІЯ

ГЕТЬМАНАТ

Актуальні роздуми над статтями з новітніх історичних словників та малої енциклопедії «Українське козацтво»

(К. «Генеза». З. «Прем'єр», 2002 р.).

Здобуття запорозькими козаками Каффи

Петро Сагайдачний — командувач об'єднаних військових сил Всеєвропейської антитурецької «Ліги християнської міліції»

За всю історію України ніхто з вітчизняних полководців не діставав такого визнання у світі, як гетьман Петро Сагайдачний (бл. 1570 р.—10 квітня 1622 р.). Військові діячі — вихідці з наших країв, як генерал Іван Черняхівський, маршали Павло Батицький, Павло Рибалко, Кирило Москаленко, Родіон Малиновський, Андрій Єременко (всі в СРСР), чотиризірковий генерал Самійло Яскілка (США) мали блискучий військовий талант, але він не був освячений державотворчою діяльністю. Сагайдачний належить до тих постатей вітчизняної історії, якими сучасна Україна завдячує своєю незалежністю. Він був прихильником ідеї утворення держави на берегах Дніпра під проводом козацької військово-політичної еліти.

Сучасник гетьмана семигородський князь Батлен-Габор казав, що «народ козацький може відділитися від

Петро Сагайдачний

Польщі і збудувати окрему Річ Посполиту.., якщо тільки знайде для своїх змагань розумного та шляхетного вождя й ініціатора». Цей висновок не втратив актуальності й сьогодні.

Гетьман Петро Сагайдачний здійснив перші конкретні кроки в напрямі реалізації ідеї утворення української держави — заклав основи її майбутньої адміністративної структури. Військовий підрозділ Київської Русі та Галицько-Волинської держави — полк став також адміністративно-територіальною одиницею. Назва полків походила від назв міст та містечок, де вони базувалися. Завершив цю реформу гетьман Михайло Дорошенко (р. н. невід.—1628 р.), оскільки Сагайдачний помер внаслідок одержаних під Хотином ран.

Походив Сагайдачний з української православної шляхти з-під Самбора на Підкарпатті (нині Львівська область) Освіту здобув в Острозькій греко-слов'яно-латинській академії. З 1601 року — на Запорозькій Січі. Брав участь у походах на Молдавію та Лівонію. 1606 р. (за іншими даними — 1601 р.) уперше обраний гетьманом українського козацтва. Завдяки йому козацьке військо перетворилося на регулярне, збільшене до 50 тисяч, і за кількістю фактично зрівнялося з польською армією.

Прославився як організатор воєнних походів запорозьких козаків проти турків, татар та московитів. У радянські часи з цієї причини був підданий забуттю. Під його командуванням козаки здобували Варну, Очаків, Перекоп, Синоп, Трапезунд, Каффу. В останній діяв найбільший на сході ринок невільників. Козаки під його командуванням, перемагаючи турецько-татарські війська, щоразу повертали на батьківщину тисячі українців.

1618 р. гетьман Сагайдачний на чолі 10-тисячного козацького війська брав участь у поході польського королевича Владислава на Москву з метою здобути царський трон. Справа у тім, що московська семибоярщина обрала королевича московським царем. Але згодом бояри схаменулися й посадили на престол Михайла Романова.

Козацьке військо в поході до Москви здобуло міста Лівни, Єлець, легко розгромило царське військо, яким командували відомі з історії воєводи, зокрема Пожарський, і стало перед Кремлем. Але саме в цей час збунтувалися загони найманців, яким Владислав не платив за службу, і королевич так і не дав команди на штурм Кремля. Проте Польща в результаті походу одержала Смоленськ та Сіверську землю.

Петро Сагайдачний належав до поміркованої козацької старшини, яка реально оцінювала тогочасні військові можливості Війська Запорозького. Гетьман відстоював інтереси українського народу переговорами та компромісами з польським урядом. 1621 р. подав польському королю Сигізмунду III та уряду Речі Посполитої пропозиції про надання прав і привілеїв православному населенню України та козацькому війську, реалізація яких означала б надання Україні статусу автономної у складі Польщі.

Захистивши Польщу, козаки зупинили турецький наступ на Європу

1620 р. відбулася Цецорська битва, під час якої польські війська були вщент розгромлені турками. Загинув коронний гетьман (головнокомандувач) Станіслав Жолкевський (колишній переможець Северина Наливайка), частина польських воєначальників потрапила в полон.

Український літопис пояснює причини поразки поляків тим, що себелюбивий українофоб Жолкевський заявив: «Не хочу я з Грицями воювати, нехай ідуть до ріллі або свині пасти».

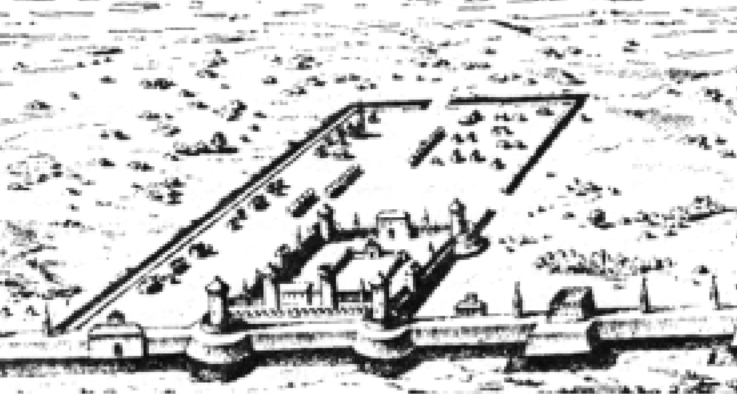
Хоча турки наступали й вели воєнні дії проти Польщі, та мали на увазі подальший наступ на європейські країни. Навесні 1621 р. султан Осман II з 150-тисячною армією, до якої приєдналася 60-тисячна кримська орда, знову рушив на Польщу. Опинившись у катастрофічному становищі, польський уряд нарешті звернувся по допомогу до українських козаків, обіцяючи розширити їхні права і привілеї. Сейм ухвалив козацький реєстр у 20 тисяч осіб з платнею 100 тисяч злотих на рік. Забігаючи наперед, зазначимо, що обіцянки не були виконані, навпаки поляки зобов'язалися перед турками взяти козаків у жорсткий режим і до того ж не дозволяти морських походів.

Сагайдачний розумів, що йдеться про загрозу не лише Польщі, а й Україні і всій Європі. Загрозу мусульманського світу слов'янському.

В. Сидорук «Продаж у турецьку неволю»

Цілком логічний був його крок — вступ 1618 року разом з Військом Запорозьким до «Ліги християнської міліції», яка мала за мету боротьбу проти турецької експансії. До речі, це було зроблено всупереч польській забороні козакам виступати проти Туреччини й Кримського ханства. Міжнародним визнанням полководчого таланту гетьмана Сагайдачного було призначення його головнокомандувачем об'єднаними збройними силами Європи в боротьбі проти турецько-татарської навали.

Укріплення Перекопу

Козаки вирушили в напрямку Молдови, а гетьман Петро Сагайдачний разом з єпископом Й. Курцевичем-Коріятовичем — до Варшави на переговори з польським урядом, метою яких було зокрема відновлення вищої православної ієрархії в Україні.

Противники зустрілися біля фортеці Хотин. Турецько-татарська армія вдвічі переважала козацько-польську. Спочатку козаки знищили турецьку артилерію, а потім майже 80 тисяч ворогів. Турецьке командування змушене було піти на укладення мирного договору. Перемога союзників (козаків і поляків) розвіяла міф про непереможність турецької армії.

Європейські поети-панегіристи порівнювали українських козаків зі спартанцями, які обороняли Фермопіли від персів. Наприклад, далматський поет Гундулич присвятив Хотинській перемозі поему «Осман», у якій, віддавши належне запорожцям, все-таки більше уваги приділив полякам.

Сагайдачний був поранений під час Хотинської битви отруйною стрілою і невдовзі помер. Перед смертю він майже всі свої кошти пожертвував на відновлення Богоявленського монастиря та утримання Київської, Львівської та Луцької братських шкіл. Похований у Києво-Братському монастирі. На похороні гетьмана 20 учнів братської школи виголосили складений ректором школи К. Саковичем панегірик «Вірші на жалобний погреб зацного рицаря Петра Конашевича-Сагайдачного», де є такі рядки:

Як мужність запорожців королі пізнали,
То їм за герб такого рицаря признали.
Вітчизні він готовий завжди послужити
І за свободу голову зложити.

До речі, ці вірші виявив у архівах перший дослідник життя та діяльності Петра Сагайдачного історик Михайло Максимович (1804—1873 рр.).

Гетьман інтелектуалізував козацький рух

Славу та авторитет Сагайдачний здобув не лише своїми ратними подвигами. Він був видатним культурно-просвітницьким діячем свого часу. За його сприяння у Києві утворився осередок, до якого належали І. Борецький, Є. Плетенецький, К. Сакович, М. Смотрицький та інші. М. Грушевський наголошував, що Є. Плетенецький «відкрив нову добу в житті цієї твердині українського аскетизму й зробив з Печерського монастиря першорядну культурну силу». 1615 р. Є. Плетенецький придбав у Львові друкарню й перевіз її до Києва. За 15 років друкарня випустила понад 30 видань — більше, ніж усі українські друкарні разом.

Завдяки підтримці П. Сагайдачного Єрусалимський патріарх Феофан висвятив І. Борецького на митрополита Київського.

1620 р. гетьман, дбаючи про розвиток національно-освітнього руху в Україні, разом з усім Військом Запорозьким записався до Київського Богоявленського братства.

Він перший з українських гетьманів поєднав військову діяльність козацтва з діяльністю інших станів українського суспільства: духовенством, шляхтою, міщанами. Але найбільшою його заслугою в цьому напрямі було об'єднання козацького руху з тогочасною українською інтелігенцією.

Не забуваймо, що свою діяльність гетьман здійснював в умовах гострої боротьби в церковному житті. Був період, коли Петро Сагайдачний навіть втрачав владу, але мужність і витримка завжди рятували його — він повертався до керівництва українським козацтвом і з іще більшою енергією відстоював інтереси свого народу.

Отже, доба гетьмана П. Сагайдачного увійшла у вітчизняну історію як час, коли було піднесено престиж українського козацтва, що вийшло на перше місце у суспільному житті замість шляхти, яка поступово втрачала роль провідної верстви через своє ополячення й зраду материнської церкви. Сагайдачний підняв роль Києва як культурного й релігійного центру України. Висвячені православні владики утверджували у віруючих переконання в тому, що

Історик Д. Яворницький — автор тритомної «Історії запорозьких козаків»

козацький Київ є спадкоємцем слави княжого Києва. Так встановлювалася ідея тяглості історичного процесу від Руси-України до майбутньої Гетьманської української держави. Гетьман своєю діяльністю утверджував ідею соборності України, об'єднання її земель у єдиний національний організм.

І насамкінець.

Цілком закономірно, що польські лідери після П. Сагайдачного в основу оцінки діяльності наступних українських гетьманів поклали його життя й досягнення. Одним із перших, кого за масштабність мислення й розмах військового та державотворчого талантів поставили поряд із Сагайдачним, був Богдан Хмельницький — засновник Гетьманської української держави.

«Дивна сміливість, швидкість і руйнівна сила козацьких походів на Крим і Туреччину перевершують будь-які описи і можуть бути пояснені лише тим, що на чолі козаків стояв такий геніальний ватажок, як Петро Конашевич-Сагайдачний», — писав історик Дмитро Яворницький.

Віталій **АБЛІЦОВ.**

Продовження. Початок у №№ 163, 168, 173, 178, 183, 188, 193, 198.

А. Манастирський «Козацька школа»

ДАЛІ БУДЕ

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Листопад — зимі рідний брат

4 листопада — «Казанський день», Казанська Божа Мати. Остаточна межа переходу від осені до зими — міцно сковується земля, а відтак «морозцям дорогу вказує». Якщо цього дня небо заплаче, то слідом за дощем прийде зима.

5 листопада — Якова. Якщо піде град або снігова крупа, то на Мотрону (22) наступить справжня зима.

8 листопада — Дмитра, Змитра. Жіноче свято. З цього дня свійських тварин уже не випускали на пасовиська. Сватів не засилають, закінчуються весілля.

Прикмети листопада

■ Грім у листопаді — на малосніжну зиму, але на рік врожайний; якщо загримить при місяці уповні — хліб уродить на полях, а в долинах буде поганий.

■ Пізньої осені вітри зі сходу — весна буде холодна.

■ Сонце рухається, мовби в тумані — на дощ.

■ Якщо восени рано нанесе снігу, а над ним хмара — хорошої погоди не чекай.

■ Зорі рясно вмаяли небо — наступний день буде сонячний.

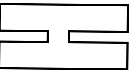
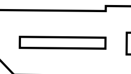

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

АПТЕКА З ГОРОДУ

Без вікон, без дверей повна хата... вітамінів

Гарбуз — справжня аптека в мініатюрі. Крім того, що у кулінарному приготуванні цей овоч смачний, гарбуз до того ж напрочуд корисний. Сучасна медицина віддає належне цій прадавній городній культурі. Дуже корисно споживати її в разі серцево-судинних захворювань, порушень обміну речовин. При ожирінні, хворобах нирок і печінки гарбузова дієта дає чудовий ефект. Гарбуз — гарне сечогінне, тому радять споживати його при набряках різного походження. Якщо не полінуватися і посушити гарбузове насіння, довгі зимові вечори будуть набагато приємніші разом з ним.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1708 р. Російське військо під командуванням О. Меншикова захопило гетьманську столицю Батурин. Місто спалене, його захисники винищені. ■ 1902 р. Народився Сергій Лебедєв, основоположник радянської обчислювальної техніки. Під його керівництвом 1950 року в Києві створено першу в країні ЕОМ. ■ 1907 р. У Севастополі страчено Опанаса Матюшенка, одного з керівників повстання на броненосці "Потьомкін". ■ 1941 р. У Москві почала діяти радіостанція "Радянська Україна". ■ 1942 р. В СРСР утворено державну комісію для розслідування злодіянь гітлерівських загарбників.

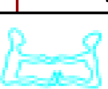
АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 4 — 10 листопада 2002 року

Цього тижня інформація сприйматиметься уповільнено: інтуїція диктуватиме одні умови, а факти вказуватимуть на інші. Можливо, декому запропонують нову роботу, яка підвищить їхні можливості та вплив.

ОВЕН. Грошам і становищу, яке маєте завдяки спадщині, діловому партнерству і шлюбу приділятиметься особлива увага. Виплата або отримання боргів, позики, застосування чи розвиток навичок допоможуть вам отримати фінансову незалежність.

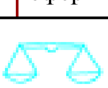

ТЕЛЕЦЬ. Дійте рішуче в розв'язанні юридичних питань, переговорах і взаємостосунках з людьми. Оточення налаштоване на співпрацю з вами: здатне оцінити вашу унікальність. Не дайте розгорітися конфлікту.

БЛИЗНЯТА. Цей період сприятливий для визначення особистого статусу та впливу серед тих, з ким працюєте. Пишатиметеся своєю роботою, радіти їй. Усвідомлення ваших життєвих сил приведе до здоровішої дієти і фізичних вправ.

РАК. Успішними будуть творчі або артистичні проекти, а також світські події, розваги і дозвілля. Загалом ваш успіх зросте. Діти і кохані протягом цього тижня відіграватимуть найважливішу роль у вашому житті. Зможете собі дозволити добре продуманий ризик.

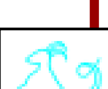

ЛЕВ. Перейматиметеся передусім сімейними проблемами, домашніми турботами і питаннями, пов'язаними з будинком або власністю. Підтримка близьких і переваги сімейних зв'язків сприятимуть вашому успіху.

ДІВА. Потік інформації та ідей посилиться. Автомобіль та інші засоби транспорту, подорожі, комунікативне обладнання, прилади для дому й офісу, контакти і кореспонденція — найвірогідніші сфери ваших інтересів і діяльності цими днями.

ТЕРЕЗИ. Зможете поліпшити свій фінансовий стан власними зусиллями або за допомогою батьків, керівництва й інших представників влади. Оточення схильне визнати цілісність і великодушність вашої особистості, а це додасть вам популярності.

СКОРПІОН. Це час безпристрасної оцінки ваших чеснот. Зможете підвищити свій імідж і самооцінку, стати вольовішою і динамічнішою людиною, працювати ефективніше, виявляти великодушність. Спілкування з членами родини може ускладнитися через відсутність взаєморозуміння.

СТРІЛЕЦЬ. Це період таємних сторін вашого життя, оскільки боротьба і успіхи, досягнуті вами, приховані від зовнішнього світу. Розвиток внутрішньої сили і влади відбуватиметься завдяки зростанню душевної енергії, інтуїції й подоланню прихованих побоювань і тривог.

КОЗЕРІГ. Матеріальні нагороди й інші визнання ваших заслуг будуть на першому плані. Можете стати наполегливішим, навіть агресивнішим, у прагненні отримати фінансову допомогу від друзів чи покровителів.

ВОДОЛІЙ. Можливо, цими днями вас турбуватиме власна репутація. Самооцінка і здатність реалізації ваших амбіцій підвищаться: у суперечці з начальством наполягатимете на своїй точці зору, але чи варто це робити?

РИБИ. Інтелектуальний або професійний статус посяде одне з пріоритетних місць, унаслідок чого ви зосередитеся на обміні інформацією і думками з тими, хто вас оточує. Це період для здобуття нових знань і навичок роботи на комп'ютері.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

Сонце хвилюється — раз...

У середовищі вчених побутує думка, що глобальне потепління на Землі, яке розплавляє льоди Антарктиди, пов'язано з процесами, котрі відбуваються на Сонці. Сонце перегрівається і, цілком можливо, може вибухнути. Так чи інакше, на його поверхні відбуваються вибухи різної потужності, але викиди сонячної енергії спрямовані не в бік нашої планети. Бо всі мешканці Землі це відчули б — електронне та комунікаційне обладнання одразу дало б збій. І взагалі, у разі спрямування викиду сонячної енергії в бік Землі вона буде спалена. Щоправда, не всі вчені дотримуються думки, що внаслідок перегріву можливий вибух Сонця. Землянам велике світило даруватиме своє тепло ще кілька мільярдів років.

ЦЕ ЦІКАВО

Сон у морозильнику

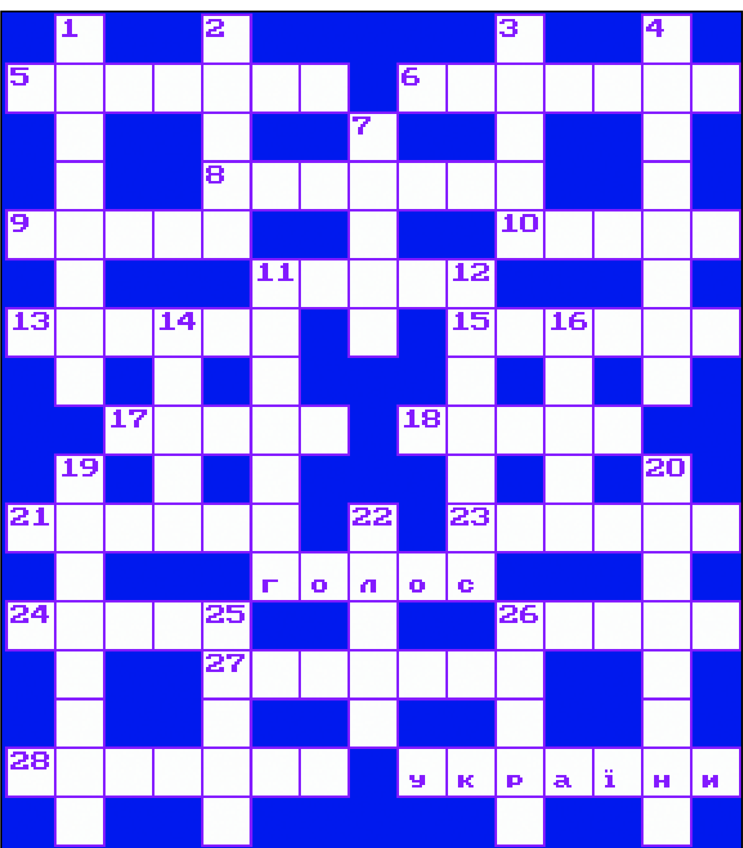
Живе на півночі Канади маленька земляна білка, яка може пережити сувору зиму, лише поринувши в анабіоз, «холодний сон». Температура тіла білочки падає до нуля градусів за Цельсієм, життєві процеси уповільнюються, відбувається перебудова кожної клітинки організму. Так минають кілька зимових місяців. Учені дослідили, що в цьому стані продрімати можна сотні років, а потім знову повернутися до життя. Найцікавіше те, що вони виявили і в людському організмі два гени, які відповідають за перехід до стану анабіозу, щоправда, вони перебувають ніби в законсервованому стані. Але для вчених не складно активізувати їх. Виходить, і ми з вами зможемо впасти в сплячку на морозі, у так званий «холодний сон», на кілька десятків років і прокинутися, цілком помолодівши. Адже під час такого сну організм не тільки не старіє, а навіть омолоджується — клітини перебудовуються, позбуваючись шлаків і ушкоджень.

КРОСВОРД

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Портрет (заст.). 6. Кормова рілля. 8. Низька піч у вигляді тапчана. 9. Пора року. 10. Найдовша річка Франції. 11. Комаха з довгими ногами. 13. Розділовий знак. 15. Відчуття на зубах від споживання кислого. 17. Посудина для вина. 18. Посудина для газованої води. 21. Сушені абрикоси без кісточок. 23. Обмолочене зерно. 24. Холодна зброя з довгим, прямим і широким двосічним клинком. 26. Відкритий прилавок для торгівлі на вулиці. 27. Давньоримський військовий корабель з трьома рядами весел. 28. Мати Геракла.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Бак із герметичною кришкою для різних рідин. 2. Поєдинок між двома противниками із застосуванням зброї. 3. Терен, регіон, район, область. 4. Ущипливий вірш. 7. Тваринний світ. 11. Вулканічний масив у Криму. 12. Синус доповняльного кута. 14. Тавро на зливках благородного металу. 16. Столиця Японії до 1863 року. 19. Великий перелітний птах. 20. Безліса ділянка верхнього поясу Українських Карпат. 22. Рослинний світ. 25. Горизонтальна підземна виробка. 26. Великий православний чоловічий монастир.

Склав Іван СОБКО.

Відповіді на кросворд від 26 жовтня

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 7. Лонжерон. 8. Брущатка. 10. Фаланга. 11. Гітана. 12. Купіль. 15. Намисто. 17. Теснина. 19. Хартія. 20. Глорія. 24. Бангкок. 25. Цимбали. 26. Акція. 27. Сантим. 30. Дилема. 32. Гімназія. 33. Платинат.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Комбінат. 2. Ожина. 3. Трефа. 4. Судак. 5. Галоп. 6. Акваланг. 9. Гаолян. 13. Горілка. 14. Столиця. 16. Сурик. 18. Сором. 21. Гарантія. 22. Лацкан. 23. Альманах. 28. Турне. 29. Мурза. 30. Диван. 31. Лютий.

Кохана жінка форварда Роналдо

По італійському телебаченню днями показали сюжет про нові сердечні захоплення відомого футболіста Роналдо. Під час ефіру скандального шоу, що називається «Процес», виступила нова, але вже колишня пасія суперфорварда — Аксен. Під екзотичним псевдонімом італійської порнозірки приховується 26-річна українка Оксана К., яка мешкає в місті Віджевано, — «перевалочному пункті» для багатьох емігрантів.

Одержавши в Україні освіту соціолога і не знайшовши застосування своїм професійним навичкам, Оксана вирішила змінити все: країну, спосіб життя, ім'я. В Італії зналася в кількох порнофільмах і здобула певну популярність. Незважаючи на екзотичність нового фаху, дівчині притаманний властивий нашим співвітчизницям альтруїзм — частину своїх гонорарів вона регулярно передає дитячим лікарням.

Відверту оповідь українки, попри пізній час, слухали більш як мільйон італійців. Оксана повідомила, що в Зубастику її ваблять не популярність і не гроші. Просто «Роні» подобається їй як людина і як чоловік. Вона розповіла аудиторії деякі вельми інтимні подробиці взаємин з кумиром італійських тифозі і жалкувала, що їхній роман з Роналдо був недовгий.

Фото АП.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
▸ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
▸ Рукописи не повертаємо.
▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311203.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-65-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»